

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

навчання. Цей факт визначив нові вектори цифровізації закладів освіти, а саме: створити цифрове середовище для можливості роботи в таких умовах. В цей час онлайн-заняття включають різноманітні цифрові сервіси та програми, що спонукає всіх учасників освітнього процесу до володіння навичками цифрової грамотності, а отже, до розвитку їхньої цифрової компетентності [2].

Як зазначає В. Сорока сучасні цифрові технології – це вже не тільки інструмент, але і нове середовище існування людини. Вони дають можливість розширити процес навчання і відтворити реальні обставини діяльності на виробництві, сприяють формуванню логічного та творчого мислення, що загалом сприяє розвитку здобувачів освіти та формуванню цифрової компетентності, проектувати індивідуальний освітній маршрут, щоб задовольнити освітні потреби особистості студента; перетворюють здобувачів не тільки на активних користувачів електронних ресурсів, але і дають змогу створити нові ресурси та контент для навчання [3, с. 118].

Використана література:

1. Kovalchuk V., Marynchenko I., Yashchuk S. Создание благоприятной образовательной среды в учреждениях высшего образования Украины. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume I. Higher Education. May 22th – 23th. 2020. С. 465-480.*
2. Kovalchuk, V., Maslich, S. and Movchan, L., 2023. Digitalization of vocational education under crisis conditions. *Educational Technology Quarterly [Online]. Available from: <https://doi.org/10.55056/etq.49> [Accessed 18 January 2023].*
3. Сорока В. В. Формування готовності майбутніх майстрів виробничого навчання до застосування цифрових технологій у професійній діяльності. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, Глухів, 2021. 307 с.
4. Єжова О. О. Формування ціннісного ставлення до здоров'я учнів професійно-технічних навчальних закладів : монографія. Суми : Вид-во «МакДен», 2011. 412 с.
5. Братко М. В. Управління професійною підготовкою фахівців в умовах Університетського коледжу: теоретичний аспект. *ScienceRise: Pedagogical Education. 2016. № 7 (3). С.9-16.*

УДК 378.091.21:621

Корець М. С.

*доктор педагогічних наук, професор
Українського Державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У МАЙБУТНІХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Формування культури енергозбереження носить масштабний характер, де на результат впливають не лише внутрішні параметри, а й зовнішні чинники, які функціонально залежать від енергетичної ситуації, енергетичної політики і часового фактору, тобто ми маємо відкриту систему, яка формується за участю соціальних, технологічних, енергетичних факторів. У цьому складність комплексного розв'язання

цієї проблеми, але насамперед слід розглядати людський фактор, оскільки він найбільш вмотивований у тій ситуації, яка склалася в енергозбереженні.

На даному етапі в час правового режиму воєнного стану енергобезпека держави має пріоритетне значення. Водночас підвищення конкурентоспроможності в сфері енергоефективності є раціональне використання джерел, диференційованих за вартістю енергоресурсу, використання альтернативних енергоресурсів, які в перспективі матимуть меншу вартість, ніж традиційні, а також знизять енергоємність економіки.

Енергоменеджмент забезпечує якомога більше заощадження енергії в закладах освіти, знижуючи сплати за комунальні послуги, при збереженні стандартів побутового комфорту та послуг на належному рівні. Використання будівель закладів освіти як об'єктів аналізу та впровадження заходів енергозбереження допомагає вивченню питань трансформування енергії, енергоефективності та споріднених тем про навколишнє середовище в основах наук.

Соціальне середовище є визначальним у питаннях запиту енергозбереження, бо воно є маркером тієї енергетичної ситуації, яка склалася. У цьому зв'язку виникла проблема системного здійснення просвітницької роботи і водночас запровадження на всіх рівнях і для всіх вікових категорій суспільства формування у кожного з них культури енергозбереження і раціонального використання енергоресурсів.

Родина, окрім виховного важелю, має вплив на дитину як осередок формування основ економічної освіти, яка охоплює сегмент технологічної культури і культури енергозбереження. Це повинно здійснюватися системно і упродовж здобуття середньої освіти. Школа відіграє ключову роль у питаннях формування культури енергозбереження учня, підлітка, в якому провідна функція належить вчителю-предметнику, класному керівнику і загалом дирекції закладу освіти, як керівній ланці усього цього процесу.

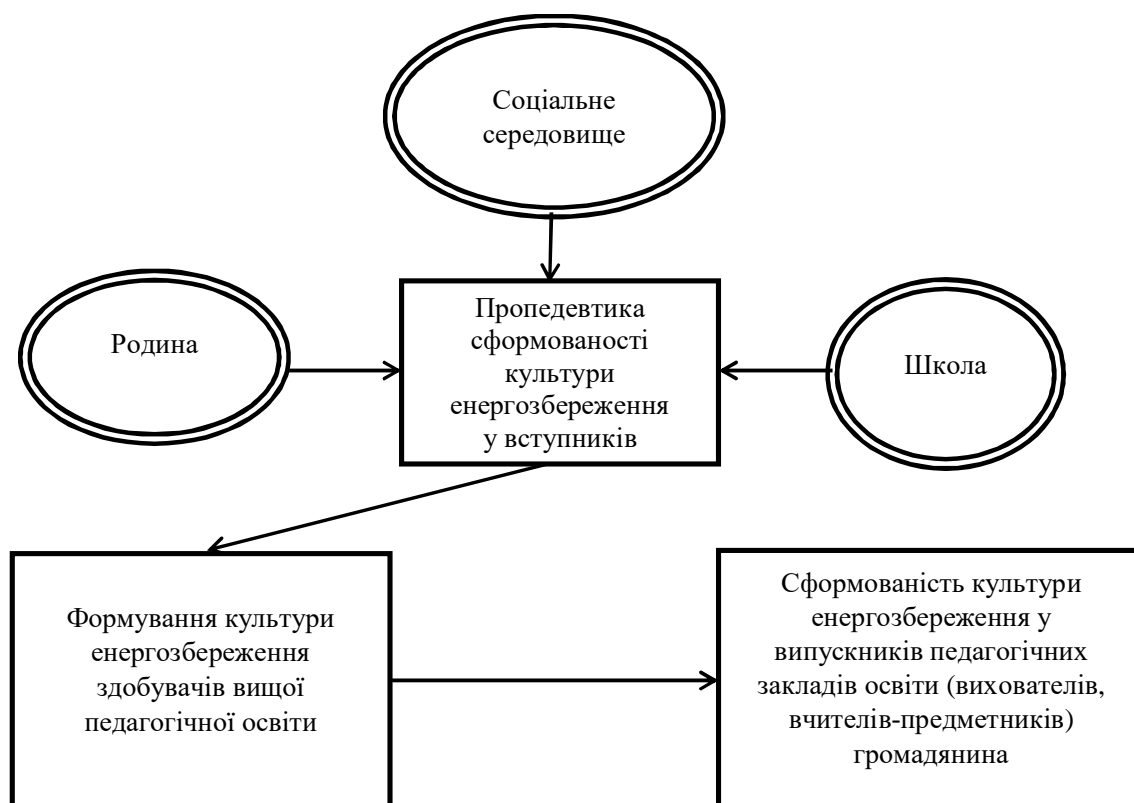

Рис. 1. Основні фактори впливу на формування культури енергозбереження у випускників педагогічних закладів освіти

Враховуючи той факт, що упродовж існування Незалежної України, тобто понад 30 років, не було державної, чіткої політики щодо енергозбереження, то цю ділянку роботи слід започатковувати повноформатно, розпочинаючи з дошкільних закладів освіти, продовжуючи під час навчання в школі з тим, щоб випускник з повною середньою освітою мав перший етап сформованості культури енергозбереження. Продовження його формування буде здійснюватися на другому етапі, який охоплює залежно від вибору випускника такі розрізнені сфери, як виробнича діяльність, здобуття робітничих професій у системі професійно-технічної освіти, здобуття професій середньої виробничої та управлінської ланки у коледжах різних профілів, а також здобуття вищої освіти у всіх закладах освіти державної і недержавної форми власності за освітніми рівнями «бакалавр» та «магістр». Чільне місце у цьому процесі відноситься до здобувачів вищої педагогічної освіти, оскільки випускниці, випускники є носіями просвітницької і цілеспрямованої освітньої діяльності у закладах освіти, тобто вони будуть організовувати і здійснювати всі заходи, пов'язані з вихованням дошкільнят, школярів, молоді з питань енергозбереження.

Цей сегмент реалізації економічної освіти і виховання потребує спланованих, узгоджених дій всіх учасників процесу, забезпечуючи принцип наступності, доступності, залежно від вікової категорії, безпечності, в умовах здійснення технічних рішень, відповідальності і контрольованості модераторів, які здійснюють організацію і реалізацію формування культури енергозбереження.

Використана література:

1. Формування культури енергозбереження у майбутніх учителів трудового навчання та технологій. Професійна підготовка сучасного вчителя трудового навчання та технологій : колективна монографія / за ред. С. М. Яшук. Умань, 2019. 279 с.

УДК 378.091.322-042.65

Костюшко Г. О.
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Глобальні виклики сьогодення зумовлюють пошуки інноваційних педагогічних технологій із надання освітніх послуг в умовах війни. Найважливішим фактором успішної організації освітнього процесу на цьому етапі є конструктивна взаємодія всіх учасників освітнього процесу. Це передбачає створення комфортного безпечного освітнього середовища; адаптацію внутрішніх ресурсів учасників освітнього процесу до складних умов навчання; пошук і реалізацію нових підходів до надання освітніх послуг; розробку та впровадження інноваційних педагогічних і інформаційно-комунікаційних технологій у освітній процес та ін.